

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 21 juni 2018*

”Begäran om förhandsavgörande – Fri rörlighet för kapital och frihet att utföra betalningar – Restriktioner – Beskattning av utdelningar som betalas ut till företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) – Utdelningar som betalas ut av bolag med hemvist i en medlemsstat till fondföretag utan hemvist där – Undantag för utdelningar som betalas ut av bolag med hemvist i en medlemsstat till fondföretag med hemvist i samma medlemsstat – Skäl – En väl avvägd fördelning av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna – Skattesystemets inre sammanhang – Proportionalitet”

I mål C-480/16,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Østre Landsret (Överdomstolen för östra Danmark) genom beslut av den 31 augusti 2016, som inkom till domstolen den 5 september 2016, i målet

Fidelity Funds,

Fidelity Investment Funds,

Fidelity Institutional Funds

mot

Skatteministeriet,

ytterligare deltagare i rättegången:

NN (L) SICAV,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J. L. da Cruz Vilaça samt domarna E. Levits (referent), A. Borg Barthet, M. Berger, och F. Biltgen,

generaladvokat: P. Mengozzi,

justitiesekreterare: handläggaren L. Carrasco Marco,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 5 oktober 2017,

* Rättegångsspråk: danska.

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Fidelity Funds, Fidelity Investment Funds och Fidelity Institutional Funds, genom P. Farmer, barrister, och J. Skaadstrup Andersen, advokat,
- NN (L) SICAV, genom E. Vistisen, advokat,
- Danmarks regering, genom C. Thorning och J. Nymann-Lindegren, båda i egenskap av ombud, biträdda av S. Horsbøl Jensen, advokat,
- Tysklands regering, genom T. Henze och R. Kanitz, båda i egenskap av ombud,
- Nederländernas regering, genom M. Bulterman, B. Koopman och J. Langer, samtliga i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom W. Roels och R. Lyal, båda i egenskap av ombud, biträdda av H. Peytz, avocat,

och efter att den 20 december 2017 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 56 och 63 FEUF.
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan å ena sidan Fidelity Funds, Fidelity Investment Funds och Fidelity Institutional Funds och å andra sidan Skatteministeriet (Danmark) rörande ansökningar om återbetalning av källskatt som innehållits på utdelningar som betalats ut till nämnda bolag av bolag med hemvist i Danmark mellan år 2000 och år 2009.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 Rådets direktiv 85/611/EEG av den 20 december 1985 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (EGT L 375, 1985, s. 3; svensk specialutgåva, område 6, volym 2, s. 116) syftade enligt fjärde skälet till att införa gemensamma minimiregler för företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) i medlemsstaterna, vad gäller auktorisation, tillsyn, organisation, verksamhet och den information de ska offentliggöra. Direktiv 85/611 ändrades flera gånger och upphävdes med verkan från den 1 juli 2011 genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (EUT L 302, 2009, s. 32), genom vilket en omarbetning gjordes av det tidigare direktivet.

Dansk rätt

- 4 I 1 § punkt 5 a lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. (lag om inkomstskatt för aktiebolag m.m., nedan kallad bolagsskattelagen) föreskrivs att fondföretag som är skattemässigt hemmahörande i Danmark ska beskattas där, medan 1 § punkt 6 i samma lag rör beskattning av företag som omfattas av bestämmelserna i 16 C § lov om påligningen af indkomstskat til staten (lagen om taxering till statlig inkomstskatt, nedan kallad taxeringslagen) och som har hemvist i Danmark.
- 5 I 2 § första stycket c bolagsskattelagen föreskrivs att fondföretag och andra investeringsfonder som inte är skattemässigt hemmahörande i Danmark omfattas av skatt på utdelningar som de erhållit från bolag med hemvist i Danmark och att denna begränsade skattskyldighet endast omfattar inkomster som har sin källa i Danmark.
- 6 Enligt 65 § första stycket kildeskatteloven (källskattelagen) ska varje beslut om utdelning från ett bolag med hemvist i Danmark innebära att källskatt på en viss procentandel av den sammanlagda utdelningen kommer att innehållas, om ingenting annat föreskrivs. Källskattesatsen fastställdes till 25 procent för år 2000 och till 28 procent för perioden från år 2001 till år 2009.
- 7 Enligt den danska lagstiftningen minskas källskattesatsen till 15 procent om myndigheterna i det berörda fondföretagets hemviststat är skyldiga att utbyta information med de danska myndigheterna enligt ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning, ett annat internationellt avtal eller ett avtal om administrativt bistånd i skattefrågor. För skattskyldiga med hemvist i Europeiska unionen ska den slutliga beskattningen i praktiken inte överstiga 15 procent, i enlighet med denna bestämmelse. Beskattningen kan också minskas ytterligare enligt skatteavtal som ingåtts mellan Konungariket Danmark och det berörda fondföretagets hemviststat.
- 8 Källskattelagen är tillämplig på fondföretag som är etablerade i Danmark, vilka således i princip omfattas av denna lagstiftning om beskattning av utdelningar. Det framgår dock av 65 § åttonde stycket i denna lag att skatteministeriet får anta bestämmelser om att utdelning till fonder som omfattas av 16 C § taxeringslagen (nedan kallade 16 C §-fonder) ska vara befriad från källskatt.
- 9 När källskatteförordningen antogs, använde sig skatteministeriet av denna möjlighet för att helt befria 16 C §-fonder från källskatt. Enligt 38 § i källskatteförordningen kan ett fondföretag erhålla ett intyg om befrielse och befrias från källskatt på utdelningar, på villkor dels att det omfattas av 1 § sjätte stycket bolagsskattelagen och således har hemvist i Danmark, dels att det betraktas som en 16 C §-fond. Ett fondföretag med hemvist i Danmark som inte uppfyller villkoren i 16 C § taxeringslagen är inte befriat från källskatt på utdelningar.
- 10 I 16 C § taxeringslagen definieras vad som avses med 16 C §-fonder.
- 11 Enligt den lagstiftning som gällde till den 1 juni 2005 krävdes, för att ett fondföretag skulle kunna betecknas som en 16 C §-fond, att det betalade ut en viss minsta utdelning. Minimiutdelningen utgör beskattningsunderlaget för andelsinnehavarnas inkomster från fonderna.
- 12 Reglerna för hur minimiutdelningen ska beräknas finns i 16 C § andra–sjätte styckena taxeringslagen. Enligt 16 C § andra stycket ska minimiutdelningen utgöras av summan av intäkterna och de nettobelopp som inkasserats under räkenskapsåret, efter avdrag för förluster och kostnader. I 16 C § tredje stycket taxeringslagen föreskrivs att det i beräkningen av minimiutdelningen ska ingå en rad intäkter som räknas upp i denna bestämmelse, bland annat räntor, aktieutdelningar, intäkter av fordringar och finansiella avtal samt överskott vid avyttringar av aktier. Enligt 16 C § fjärde och femte styckena taxeringslagen får 16 C §-fonder dra av skatterättsligt tillåtna förluster samt förvaltningskostnader.

- 13 Från den 1 juni 2005, då lag nr 407, antogs, krävs det inte längre att ett fondföretag faktiskt betalar ut en minimiutdelning till andelsinnehavarna för att kunna betraktas som 16 C §-fond. Däremot krävs alltså att det berörda fondföretaget fastställer en minimiutdelning, vilken beskattas hos andelsinnehavarna genom en källskatt som innehålls av företaget.

Målen vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 14 Klagandena i det nationella målet är fondföretag i den mening som avses i direktiv 85/611, med säte i Förenade kungariket respektive Luxemburg. Deras investeringar i bolag etablerade i Danmark är portföljinvesteringar och överstiger inte 10 procent av kapitalet. De produkter som klagandena erbjuder är tillgängliga för kunder med hemvist i Danmark men saluförs inte aktivt i den medlemsstaten. Klagandena har inte begärt av de danska skattemyndigheterna att få åtnjuta den skatterättsliga ställningen som 16 C §-fonder eller anpassat sina stadgar till den lagstiftning som var tillämplig på sådana fonder fram till beskattningsåret 2005.
- 15 Klagandena har vid den nationella domstolen yrkat återbetalning av den källskatt som innehållits på utdelning från bolag etablerade i Danmark som de erhållit mellan år 2000 och år 2009. De har gjort gällande att fondföretag med hemvist i Danmark, till skillnad från fondföretag som inte har hemvist i den medlemsstaten, kan befrias från källskatt. Den nationella skattelagstiftningen ställer upp två villkor för befrielse från källskatt, nämligen att det berörda fondföretaget har hemvist i Danmark och att det fastställer och deklarerar sina inkomster enligt den danska skattelagstiftningen. Utländska fondföretag kan av förklarliga skäl inte uppfylla det första av dessa villkor, och det är omöjligt eller åtminstone synnerligen svårt för dem att uppfylla det andra villkoret, särskilt som de inte har något incitament att göra det, eftersom de på grund av det första villkoret ändå inte kan bli befriade från källskatten.
- 16 Klagandena anser därför att de har rätt till återbetalning av den skatt som tagits ut vid källan även om de inte uppfyller det andra villkoret, avseende skyldigheten att fastställa och deklarerar en minimiutdelning enligt dansk lagstiftning.
- 17 Skatteministeriet har medgett att det danska systemet medför att fondföretag etablerade i Danmark och fondföretag etablerade i en annan medlemsstat i vissa fall behandlas olika i skattehänseende vad gäller utdelning från bolag som är etablerade i Danmark. Ministeriet anser emellertid att denna begränsning är motiverad dels av behovet av att upprätthålla skattesystemets inre sammanhang, dels av behovet av att säkerställa en välavvägd fördelning av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna.
- 18 Det är otvistigt mellan parterna att denna skillnad i behandling i skattehänseende utgör en restriktion av den fria rörligheten. Klagandena menar att en sådan restriktion inte kan motiveras av de skäl som skatteministeriet har anfört och att den danska lagstiftningen i alla händelser går utöver vad som är nödvändigt för att säkerställa beskattning i Danmark.
- 19 Mot denna bakgrund beslutade Østre Landsret (Överdomstolen för östra Danmark) att vilandeförklara målen och ställa följande fråga till EU-domstolen:

”Utgör ett beskattningssystem, som det som är i fråga i de nationella målen, enligt vilket utländska fondföretag som omfattas av direktiv 85/611... ska erlägga källskatt för utdelning från danska bolag ett åsidosättande av artikel 56 EG (nu artikel 63 FEUF) om fri rörlighet för kapital eller artikel 49 EG (nu artikel 56 FEUF) om fri rörlighet för tjänster, om motsvarande danska fondföretag kan befrias från att erlägga källskatten antingen på grund av att de faktiskt utbetalar en minimiutdelning till sina andelsinnehavare på vilken källskatt innehålls eller på grund av att de tekniskt sett fastställer en minimiutdelning på vilken källskatt ska innehållas från andelsinnehavarna?”

Begäran om återupptagande av det muntliga förfarandet

- 20 Efter det att generaladvokaten föredragit sitt förslag till avgörande har klagandena, genom skrivelse som inkom till domstolens kansli den 18 januari 2018, begärt att domstolen med stöd av artikel 83 i domstolens rättegångsregler ska återuppta den muntliga delen av förfarandet.
- 21 Till stöd för sin begäran har klagandena i huvudsak gjort gällande att generaladvokatens förslag till avgörande grundar sig på en felaktig uppfattning om omfattningen och arten av kraven i 16 C § taxeringslagen. Vidare är generaladvokatens hänvisning till att vissa fondföretag utan hemvist i Danmark har lämnat minimiutdelningar felaktig i sak, och omständigheterna rörande sådana fondföretag har inte behandlats inför domstolen.
- 22 Enligt artikel 252 andra stycket FEUF ska generaladvokaten vid offentliga domstolssessioner, fullständigt opartiskt och oavhängigt, lägga fram motiverade yttranden i ärenden som enligt stadgan för Europeiska unionens domstol kräver deras deltagande. Domstolen är inte bunden av vare sig förslaget till avgörande eller av den motivering som ligger till grund för generaladvokatens förslag (dom av den 22 juni 2017, *Federatie Nederlandse Vakvereniging m.fl.*, C-126/16, EU:C:2017:489, punkt 31 och där angiven rättspraxis).
- 23 Domstolen erinrar om att det varken i domstolens stadga eller i domstolens rättegångsregler föreskrivs någon möjlighet för berörda att inkomma med yttranden över generaladvokatens förslag till avgörande (dom av den 25 oktober 2017, *Polbud – Wykonawstwo*, C-106/16, EU:C:2017:804, punkt 23 och där angiven rättspraxis). Att en av de berörda inte delar generaladvokatens synsätt i förslaget till avgörande, oavsett vilka frågor som generaladvokaten väljer att pröva, kan därför inte i sig utgöra ett tillräckligt skäl för att återuppta det muntliga förfarandet (dom av den 25 oktober 2017, *Polbud – Wykonawstwo*, C-106/16, EU:C:2017:804, punkt 24, och dom av den 29 november 2017, *King*, C-214/16, EU:C:2017:914, punkt 27 och där angiven rättspraxis).
- 24 Klagandena har med sina argument rörande omfattningen och arten av villkoren i 16 C § taxeringslagen sökt bemöta generaladvokatens förslag till avgörande genom att ifrågasätta beskrivningen av den gällande lagstiftningen i Danmark efter den ändring som gjordes år 2005, såsom denna framgår av begäran om förhandsavgörande, av handlingarna i målet vid domstolen och av de uppgifter som lämnats vid förhandlingen. Såsom framgår av i punkten ovan nämnda rättspraxis, ger de rättsakter som reglerar förfarandet vid domstolen emellertid inte möjlighet att inkomma med sådana anmärkningar.
- 25 Enligt artikel 83 i domstolens rättegångsregler får domstolen emellertid efter att ha hört generaladvokaten, när som helst, genom särskilt uppsatt beslut, besluta att den muntliga delen av förfarandet ska återupptas, bland annat om domstolen anser att den inte har tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet, eller om en part, efter det att den muntliga delen har förklarats avslutad, har lagt fram en ny omständighet som kan ha ett avgörande inflytande på målets utgång, eller om målet ska avgöras på grundval av ett argument som inte har avhandlats mellan parterna eller de berörda som avses i artikel 23 i domstolens stadga.
- 26 I förevarande fall finner domstolen, efter att ha hört generaladvokaten, att den har tillgång till alla uppgifter den behöver för att kunna besvara den fråga som ställts av den hänskjutande domstolen och att de argument som krävs för att avgöra målet – i synnerhet möjligheten för ett företag utan hemvist i Danmark att fastställa en minimiutdelning enligt dansk lagstiftning och att tillerkännas ställning som 16 C §-fond – har avhandlats inför domstolen.
- 27 Av det ovanstående följer att det saknas skäl att återuppta den muntliga delen av förfarandet.

Prövning av tolkningsfrågan

- 28 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artiklarna 56 och 63 FEUF ska tolkas så, att de utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat, såsom den som är aktuell i det nationella målet, enligt vilken utdelning från ett bolag med hemvist i den medlemsstaten till ett fondföretag utan hemvist där omfattas av källskatt, medan utdelning till ett fondföretag med hemvist i denna medlemsstat är befriad från källskatt, förutsatt att företaget lämnar en viss minimiutdelning till sina andelsinnehavare, eller tekniskt fastställer en minimiutdelning, och innehåller skatt från andelsinnehavarna på denna faktiska eller fiktiva minimiutdelning.
- 29 Som framgår av redogörelsen för den nationella lagstiftningen i fråga i begäran om förhandsavgörande, ska ett fondföretag för att komma i fråga för befrielse från källskatt ha hemvist i Danmark och ha ställning som 16 C §-fond.
- 30 För att erhålla denna ställning måste ett fondföretag uppfylla villkoren i 16 C § taxeringslagen och i synnerhet, i enlighet med den lagstiftning som var i kraft före den 1 juni 2005, åta sig att betala ut en minimiutdelning och att innehålla källskatt från andelsinnehavarna på denna utdelning. Efter det datumet krävs inte längre att en minimiutdelning faktiskt betalas ut till andelsinnehavarna. Fondföretaget måste dock, för att betraktas som 16 C §-fond, fastställa en minimiutdelning som beskattas hos andelsinnehavarna genom en källskatt som innehålls av fondföretaget. Fondföretag med hemvist i Danmark som inte har ställning som 16 C §-fonder är föremål för källskatt på utdelning från bolag med hemvist i den medlemsstaten.
- 31 Det framgår av handlingarna i målet och det har heller inte bestritts inför domstolen att endast fondföretag med hemvist i Danmark kunde befrias från källskatt under den i målet relevanta perioden. Det framgår av de förklaringar som den danska regeringen och parterna i målet har lämnat att även om ett fondföretag utan hemvist i Danmark i princip kan uppfylla villkoren i 16 C § taxeringslagen, kan det ändå inte, på grund av sin ställning som företag utan hemvist i den medlemsstaten, befrias från källskatt på utdelning från bolag med hemvist i Danmark.

Den aktuella friheten

- 32 Eftersom tolkningsfrågan har ställts mot bakgrund av både artikel 56 FEUF och artikel 63 FEUF, ska det inledningsvis avgöras om, och i så fall i vilken utsträckning, en nationell lagstiftning som den aktuella kan påverka friheten att tillhandahålla tjänster och den fria rörligheten för kapital.
- 33 Enligt fast rättspraxis ska detta avgöras med beaktande av ändamålet med den aktuella lagstiftningen (dom av den 13 november 2012, *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-35/11, EU:C:2012:707, punkt 90 och där angiven rättspraxis, och dom av den 5 februari 2014, *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi*, C-385/12, EU:C:2014:47, punkt 21 och där angiven rättspraxis).
- 34 Tvisten i de nationella målen rör en ansökan om återbetalning av den innehållna källskatten på utdelningar som betalats ut till klagandena av bolag etablerade i Danmark mellan år 2000 och år 2009 och huruvida en nationell lagstiftning, enligt vilken endast fondföretag med hemvist i Danmark som uppfyller villkoren i 16 C § taxeringslagen kan befrias från denna källskatt, är förenlig med unionsrätten.
- 35 Den nationella lagstiftningen i fråga avser alltså den skattemässiga behandlingen av utdelning till fondföretag.
- 36 Situationen i fråga ska följaktligen anses omfattas av den fria rörligheten för kapital.

- 37 Det ska också påpekas att även om det antas att lagstiftningen i fråga har till verkan att förbjuda eller hindra verksamheten för ett fondföretag som är etablerat i en annan medlemsstat än Danmark, där det lagligen tillhandahåller liknande tjänster, eller göra den mindre attraktiv, är en sådan verkan en oundviklig följd av den skattemässiga behandlingen av den utdelning som betalas ut till detta utländska fondföretag och motiverar inte någon fristående prövning mot bakgrund av friheten att tillhandahålla tjänster (se, för ett liknande resonemang, dom av den 17 september 2009, Glaxo Wellcome, C-182/08, EU:C:2009:559, punkt 51 och där angiven rättspraxis). Den friheten framstår här som underordnad den fria rörligheten för kapital och kan anknytas till den (dom av den 26 maj 2016, NN (L) International, C-48/15, EU:C:2016:356, punkt 41).
- 38 Vidare framgår det av uppgifterna i begäran om förhandsavgörande att klagandenas investeringar i Danmark är portföljinvesteringar och aldrig har överstigit 10 procent av kapitalet i ett bolag etablerat i Danmark, och det är ostridigt att etableringsfriheten inte omfattas av tolkningsfrågan.
- 39 Därför ska den ställda frågan besvaras mot bakgrund av artikel 63 FEUF.

Huruvida den fria rörligheten för kapital begränsas

- 40 Av fast rättspraxis följer att de åtgärder som i egenskap av restriktioner för kapitalrörelser är förbjudna enligt artikel 63.1 FEUF omfattar sådana åtgärder som kan avhålla personer utan hemvist i landet från att investera i en medlemsstat eller som kan avhålla personer med hemvist i nämnda medlemsstat från att investera i andra stater (dom av den 10 maj 2012, Santander Asset Management SGIIC m.fl., C-338/11–C-347/11, EU:C:2012:286, punkt 15 och där angiven rättspraxis).
- 41 I förevarande fall behandlas fondföretag med hemvist i Danmark respektive fondföretag med hemvist i en annan medlemsstat på olika sätt enligt den lagstiftning som är aktuell i det nationella målet när det gäller utdelning som de erhåller från bolag med hemvist i Danmark.
- 42 Utdelningen från bolag med hemvist i Danmark till fondföretag utan hemvist där omfattas av källskatt. Fondföretag med hemvist i Danmark kan däremot befrias från källskatt på sådana utdelningar, förutsatt att de uppfyller villkoren i 16 C § taxeringslagen.
- 43 Genom att källskatt tas ut på utdelning som betalas ut till utländska fondföretag medan endast fondföretag med hemvist i landet kan medges befrielse från sådan källskatt, är den nationella lagstiftningen i fråga mindre förmånlig vad gäller utdelning till utländska fondföretag.
- 44 En sådan ogynnsam behandling kan avskräcka utländska fondföretag från att investera i bolag etablerade i Danmark och investerare med hemvist i Danmark från att förvärva andelar i sådana fondföretag (dom av den 10 maj 2012, Santander Asset Management SGIIC m.fl., C-338/11–C-347/11, EU:C:2012:286, punkt 17).
- 45 Nämnda nationella lagstiftning utgör således en restriktion för den fria rörligheten för kapital och är därmed i princip förbjuden enligt artikel 63 FEUF.

Huruvida det finns skäl som motiverar åtgärden

- 46 Enligt artikel 65.1 a FEUF ska artikel 63 FEUF inte påverka medlemsstaternas rätt att tillämpa sådana bestämmelser i sin skattelagstiftning som skiljer mellan skattebetalare som har olika bostadsort eller som har investerat sitt kapital på olika orter.

- 47 Denna bestämmelse utgör ett undantag från den grundläggande principen om fri rörlighet för kapital och ska därför tolkas restriktivt. Den kan följaktligen inte tolkas så, att all skattelagstiftning som innehåller bestämmelser som gör åtskillnad mellan de skattskyldiga på grundval av var de har sin bostadsort eller i vilken medlemsstat de har investerat sitt kapital per automatik är förenlig med EUF-fördraget. Undantaget i artikel 65.1 a FEUF begränsas nämligen i sin tur av artikel 65.3 FEUF, där det föreskrivs att de nationella åtgärder som avses i punkt 1 i denna artikel "inte [får] utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller en förtäckt begränsning av den fria rörligheten för kapital och betalningar enligt artikel 63 [FEUF]" (dom av den 10 april 2014, *Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company*, C-190/12, EU:C:2014:249, punkterna 55 och 56 samt där angiven rättspraxis).
- 48 De skillnader i behandling som är tillåtna enligt artikel 65.1 a FEUF ska således skiljas från de typer av diskriminering som är förbjudna enligt artikel 65.3 FEUF. Av EU-domstolens praxis framgår att för att en sådan nationell skattelagstiftning som den som är aktuell i det nationella målet ska kunna anses vara förenlig med fördragets bestämmelser om fri rörlighet för kapital, måste skillnaden i behandling röra situationer som inte är objektivt jämförbara eller vara motiverad av tvingande skäl av allmänintresse (dom av den 10 maj 2012, *Santander Asset Management SGIIC m.fl.*, C-338/11–C-347/11, EU:C:2012:286, punkt 23 och där angiven rättspraxis).
- 49 Det ska därför prövas om det finns en objektiv skillnad mellan situationerna för fondföretag med hemvist i Danmark och fondföretag utan hemvist i det landet, som kan motivera att endast fondföretag med hemvist i Danmark kan befrias från källskatt.
- 50 Det framgår i detta avseende av domstolens praxis att frågan huruvida en gränsöverskridande situation är jämförbar med en inhemsk situation ska bedömas mot bakgrund av såväl det ändamål som eftersträvas med de nationella bestämmelserna i fråga som föremålet för och innehållet i dessa bestämmelser (dom av den 2 juni 2016, *Pensioenfonds Metaal en Techniek*, C-252/14, EU:C:2016:402, punkt 48 och där angiven rättspraxis).
- 51 Vidare ska endast de relevanta åtskillnadskriterier som anges i den aktuella lagstiftningen beaktas vid bedömningen av huruvida den skillnad i behandling som följer av en sådan lagstiftning återspeglar en objektiv skillnad mellan situationerna (dom av den 10 maj 2012, *Santander Asset Management SGIIC m.fl.*, C-338/11–C-347/11, EU:C:2012:286, punkt 28, och dom av den 2 juni 2016, *Pensioenfonds Metaal en Techniek*, C-252/14, EU:C:2016:402, punkt 49).
- 52 Som framgår av den danska regeringens yttrande, är det ena syftet med den aktuella lagstiftningen att se till att skattebördan blir densamma för enskilda som investerar i bolag etablerade i Danmark genom ett fondföretag som för enskilda som investerar direkt i bolag etablerade i Danmark. Lagstiftningen ska således förhindra en ekonomisk dubbelbeskattning som skulle uppkomma om utdelningarna beskattades både hos det berörda fondföretaget och hos dess andelsinnehavare. Det andra syftet med lagstiftningen är att säkerställa att utdelning från bolag etablerade i Danmark inte faller utanför Konungariket Danmarks beskattningsrätt på grund av att den undantas från beskattning hos fondföretagen, utan att se till att den faktiskt beskattas i det landet vid ett tillfälle.
- 53 Beträffande det första ändamålet som den danska regeringen har tagit upp, framgår det av domstolens praxis, när det gäller en medlemsstats bestämmelser för att förhindra eller lindra kedjebeskattning eller ekonomisk dubbelbeskattning av vinst som ett bolag med hemvist i landet delar ut, att de utdelningsmottagande bolag som har hemvist i landet inte nödvändigtvis befinner sig i en situation som är jämförbar med situationen för utdelningsmottagande bolag med hemvist i en annan medlemsstat (dom av den 25 oktober 2012, *kommissionen/Belgien*, C-387/11, EU:C:2012:670, punkt 48 och där angiven rättspraxis).

- 54 Från den tidpunkt då en medlemsstat ensidigt eller i avtal föreskriver att inte bara bolag med hemvist i landet utan även bolag utan hemvist i landet ska erlägga inkomstskatt på den inkomst som de uppstår från ett bolag med hemvist i landet, närmar sig dock situationen för dessa bolag utan hemvist i landet den situation som gäller för bolag med hemvist i landet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 oktober 2012, kommissionen/Belgien, C-387/11, EU:C:2012:670, punkt 49 och där angiven rättspraxis).
- 55 Det är nämligen uteslutande på grund av att denna stat utövar sin beskattningsrätt som det uppstår en risk för kedjebeskattning eller ekonomisk dubbelbeskattning, och den beskattning som kan ske i någon annan medlemsstat saknar härvidlag betydelse. I sådana fall måste det utdelande bolagets hemviststat, för att undvika att utdelningsmottagande bolag utan hemvist i landet träffas av en sådan restriktion för den fria rörligheten för kapital som, i princip, är förbjuden enligt artikel 63 FEUF, se till att de mottagare som saknar hemvist i landet, i enlighet med den mekanism som föreskrivs i landets nationella lagstiftning för att förhindra eller lindra kedjebeskattning eller ekonomisk dubbelbeskattning, behandlas på ett sätt som är likvärdigt med det sätt på vilket mottagare med hemvist i landet behandlas (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 oktober 2012, kommissionen/Belgien, C-387/11, EU:C:2012:670, punkt 50 och där angiven rättspraxis).
- 56 Konungariket Danmark har valt att utöva sin beskattningsrätt avseende inkomster för fondföretag utan hemvist i landet. De företagen befinner sig således i en situation som är jämförbar med situationen för fondföretag med hemvist i Danmark när det gäller risken för ekonomisk dubbelbeskattning av utdelning som betalats ut av bolag med hemvist i Danmark (dom av den 20 oktober 2011, kommissionen/Tyskland, C-284/09, EU:C:2011:670, punkt 58, och dom av den 10 maj 2012, Santander Asset Management SGIIC m.fl., C-338/11–C-347/11, EU:C:2012:286, punkt 42).
- 57 Det andra ändamålet som den danska regeringen har anfört är väsentligen att inte helt avstå från att beskatta utdelning från bolag med hemvist i Danmark utan att flytta nivån för beskattningen till fondföretagens andelsinnehavare. Detta mål uppnås genom att föreskriva att fondföretag med hemvist i Danmark, för att kunna få ställning som 16 C §-fonder och därmed dra fördel av befrielsen från källskatt, ska innehålla källskatt från sina andelsinnehavare på den minimiutdelning som faktiskt betalats ut till andelsinnehavarna eller, sedan 2005 års ändringar, på den minimiutdelning som fastställts enligt 16 C § taxeringslagen.
- 58 Däremot kan Konungariket Danmark inte underkasta ett fondföretag utan hemvist i landet en sådan skyldighet att innehålla källskatt åt den staten på den utdelning som företaget betalar ut. Ett sådant fondföretag omfattas av Konungariket Danmarks beskattningsrätt enbart på grundval av mottagen utdelning, vars källa ligger i den medlemsstaten, och i princip inte beträffande utdelning som betalats ut av det företaget.
- 59 Med hänsyn till ändamålet och syftet med samt innehållet i den berörda nationella lagstiftningen, ska denna åtskillnad – som för övrigt återspeglar skillnaden mellan ett företag med hemvist i Danmark och ett företag utan hemvist där – inte anses avgörande.
- 60 Även om syftet med lagstiftningen i fråga är att flytta nivån för beskattningen av ett investeringsinstrument till innehavaren av detta instrument, är det i princip de materiella villkoren för beskattningsrätt när det gäller innehavarnas inkomster som måste betraktas som avgörande, och inte metoden för beskattning.
- 61 Ett utländskt fondföretag kan dock ha andelsinnehavare som är skattemässigt hemmahörande i Danmark och vars inkomster den medlemsstaten kan beskatta. Ur denna synvinkel befinner sig ett utländskt fondföretag i en situation som är objektivt jämförbar med situationen för ett fondföretag med hemvist i Danmark.

- 62 Konungariket Danmark kan förvisso inte beskatta andelsinnehavare utan hemvist i landet för utdelning från fondföretag utan hemvist i landet. Att detta inte är möjligt är dock konsekvent sett till logiken bakom att flytta nivån för beskattning av investeringsinstrumentet till innehavaren.
- 63 Under dessa förhållanden konstaterar domstolen att den omständigheten att enbart fondföretag med hemvist i landet kan befrias från källskatt inte motiveras av en skillnad mellan de objektiva situationerna för sådana fondföretag och fondföretag med hemvist i en annan medlemsstat än Danmark.
- 64 En sådan restriktion är tillåten endast om den är motiverad av tvingande skäl av allmänintresse, är ägnad att säkerställa att det eftersträvade ändamålet uppnås och inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål (dom av den 24 november 2016, SECIL, C-464/14, EU:C:2016:896, punkt 56).
- 65 De regeringar som har yttrat sig i målet anser att restriktionen av den fria rörligheten för kapital i fråga är motiverad av behovet av att upprätthålla det inre sammanhanget i det danska skattesystemet. Den danska och den nederländska regeringen anser vidare att restriktionen är motiverad av behovet av att säkerställa en välavvägd fördelning av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna.
- 66 Domstolen ska först pröva om det kan vara motiverat av behovet av att säkerställa en välavvägd fördelning av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna att en medlemsstat medger befrielse från källskatt på utdelning från bolag med hemvist i landet enbart för fondföretag med hemvist i landet.
- 67 Den danska och den nederländska regeringen har gjort gällande att om Konungariket Danmark var skyldigt att befria utdelning till utländska fondföretag från källskatt utan att kunna ta ut skatt när utdelningen betalas ut till andelsinnehavarna, skulle det hindra källstaten för utdelningen från att utöva sin beskattningsrätt avseende inkomst som genererats inom dess territorium.
- 68 Genom att beskatta utdelningen och neka utländska fondföretag befrielse från källskatt säkerställs, enligt dessa regeringar, en väl avvägd fördelning av beskattningsrätten, på ett sätt som inte går utöver vad som är nödvändigt, eftersom Konungariket Danmark endast en gång uppbär skatt på utdelningen till de utländska fondföretagen och det inte är möjligt att flytta över beskattningen till den utbetalning som görs av dessa företag.
- 69 Domstolen erinrar i detta hänseende om att fördelningen av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna kan utgöra ett tvingande skäl av allmänintresse som motiverar en restriktion av utövandet av en fri rörlighet inom Europeiska unionen (dom av den 12 december 2013, Imfeld och Garcet, C-303/12, EU:C:2013:822, punkt 68 och där angiven rättspraxis).
- 70 En sådan motivering kan bland annat godtas när de aktuella reglerna avser att förhindra beteenden som kan äventyra en medlemsstats rätt att utöva sin beskattningsrätt avseende verksamhet som bedrivs inom dess territorium (dom av den 10 maj 2012, Santander Asset Management SGIIC m.fl., C-338/11–C-347/11, EU:C:2012:286, punkt 47 och där angiven rättspraxis).
- 71 Domstolen har dock slagit fast att en medlemsstat som väljer att inte beskatta fondföretag med hemvist i landet som erhåller inhemsk utdelning, inte kan åberopa behovet av att säkerställa en väl avvägd fördelning av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna för att motivera beskattningen av fondföretag utan hemvist i landet som erhåller sådan inkomst (dom av den 10 maj 2012, Santander Asset Management SGIIC m.fl., C-338/11–C-347/11, EU:C:2012:286, punkt 48 och där angiven rättspraxis).
- 72 Vidare har utdelning från bolag med hemvist i Danmark till fondföretag utan hemvist där redan varit föremål för beskattning i Danmark, i egenskap av vinster i det utdelande bolaget.

- 73 Den omständigheten att beskattningen av utdelningar flyttas till ägarnivån vad gäller fondföretag med hemvist i landet kan inte motivera restriktionen i fråga.
- 74 Såsom har påpekats i punkt 61 ovan, har Konungariket Danmark rätt att beskatta andelsinnehavare, med hemvist i landet, i fondföretag utan hemvist i landet.
- 75 Att en medlemsstat tar ut källskatt på utdelning som betalas ut till utländska fondföretag, eftersom det är omöjligt att innehålla skatten på alla de utbetalningar som görs av dessa företag, förhindrar inte ageranden som är ägnade att äventyra medlemsstatens rätt att utöva sin beskattningsrätt beträffande verksamhet som bedrivs inom dess territorium. Tvärtom kompenserar det för frånvaron av beskattningsrätt som blir följderna av en välavvägd fördelning av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna.
- 76 Behovet av att säkerställa en sådan fördelning kan följaktligen inte åberopas för att motivera den aktuella restriktionen av den fria rörligheten för kapital.
- 77 För det andra ska det prövas om, såsom de regeringar som har yttrat sig till domstolen har gjort gällande, den restriktion som följer av skattelagstiftningen i fråga kan motiveras av behovet av att upprätthålla det inre sammanhanget i det danska skattesystemet.
- 78 Enligt dessa regeringar finns det ett direkt samband mellan befrielsen från källskatt vad gäller utdelning som betalas ut till fondföretag med hemvist i landet och skyldigheten för dessa företag att innehålla källskatt på de utdelningar de betalar ut till sina andelsinnehavare.
- 79 Domstolen har slagit fast att behovet av att upprätthålla skattesystemets inre sammanhang kan motiveras en lagstiftning som är av en sådan art att den inskränker de grundläggande friheterna (dom av den 10 maj 2012, Santander Asset Management SGIIC m.fl., C-338/11–C-347/11, EU:C:2012:286, punkt 50 och där angiven rättspraxis).
- 80 För att ett argument grundat på en sådan motivering ska kunna godtas krävs det emellertid enligt fast rättspraxis att det finns ett direkt samband mellan den berörda skattefördelen och compensationen, i form av ett visst skatteuttag, för denna fördel, varvid bedömningen av huruvida detta samband är direkt ska göras utifrån ändamålet med den ifrågavarande lagstiftningen (dom av den 10 maj 2012, Santander Asset Management SGIIC m.fl., C-338/11–C-347/11, EU:C:2012:286, punkt 51 och där angiven rättspraxis).
- 81 Såsom har påpekats i punkterna 29–31 ovan, får ett fondföretag dra nytta av befrielse från källskatt på utdelning från ett bolag med hemvist i Danmark, förutsatt att det självt har hemvist i Danmark och att det betalar ut eller åtminstone fastställer en viss minimiutdelning, på vilken källskatt innehålls.
- 82 Som generaladvokaten har påpekat i punkt 72 i sitt förslag till avgörande, villkorar den nationella lagstiftningen i fråga befrielsen från källskatt för fondföretag med hemvist i Danmark med att de lämnar en – faktisk eller fiktiv – minimiutdelning till sina andelsinnehavare, i vilkas namn fondföretagen innehåller skatt som ska betalas i förskott. Den fördel som således medges fondföretag med hemvist i Danmark, i form av befrielse från källskatt, uppvägs i princip av att de utdelningar som de företagen betalar ut beskattas hos andelsinnehavarna.
- 83 Det återstår att pröva om den omständigheten att enbart fondföretag med hemvist i Danmark ges möjlighet till befrielse från källskatt går utöver vad som är nödvändigt för att säkerställa skattesystemets inre sammanhang.
- 84 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 80 i sitt förslag till avgörande, kan skattesystemets inre sammanhang bibehållas om fondföretag med hemvist i en annan medlemsstat än Danmark som uppfyller villkoren i 16 C § taxeringslagen medges befrielse från källskatt, förutsatt att de danska

skattemyndigheterna, med samarbete fullt ut från dessa företag, kan säkerställa att de betalar en skatt motsvarande den som 16 C §-fonder med hemvist i Danmark ska innehålla som förskottsskatt på den minimiutdelning som beräknats enligt den bestämmelsen. Att låta sådana fondföretag dra nytta av befrielsen från källskatt skulle under dessa omständigheter utgöra en mindre ingripande åtgärd än det nuvarande systemet.

- 85 Att inte bevilja fondföretag med hemvist i en annan medlemsstat än Danmark som uppfyller villkoren i 16 C § taxeringslagen förmånen att befrias från källskatt medför dessutom en kedjebeskattnings utdelning som betalas ut till deras andelsinnehavare med hemvist i Danmark, vilket strider helt mot de mål som eftersträvas med den nationella lagstiftningen.
- 86 Den restriktion som följer av tillämpningen av skattelagstiftningen i fråga kan alltså inte motiveras av behovet av att upprätthålla skattesystemets inre sammanhang.
- 87 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den fråga som ställts besvaras enligt följande. Artikel 63 FEUF ska tolkas så, att den utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat, såsom den som är aktuell i det nationella målet, enligt vilken utdelning som betalas ut av ett bolag med hemvist i den medlemsstaten till ett fondföretag utan hemvist där omfattas av källskatt, medan utdelning som betalas ut till ett fondföretag med hemvist i denna medlemsstat är befriad från källskatt, förutsatt att företaget lämnar en viss minimiutdelning till sina andelsinnehavare, eller tekniskt fastställer en minimiutdelning, och innehåller skatt från andelsinnehavarna på denna faktiska eller fiktiva minimiutdelning.

Rättegångskostnader

- 88 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (femte avdelningen) följande:

Artikel 63 FEUF ska tolkas så, att den utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat, såsom den som är aktuell i det nationella målet, enligt vilken utdelning som betalas ut av ett bolag med hemvist i den medlemsstaten till ett företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) utan hemvist där omfattas av källskatt, medan utdelning som betalas ut till ett fondföretag med hemvist i denna medlemsstat är befriad från källskatt, förutsatt att företaget lämnar en viss minimiutdelning till sina andelsinnehavare, eller tekniskt fastställer en minimiutdelning, och innehåller skatt från andelsinnehavarna på denna faktiska eller fiktiva minimiutdelning.

Underskrifter